

Anteckningar från samråd avseende Södra Nybroåsens vattenskyddsområde 7 mars 2019,

Södermöre kommunalnämnds sammanträdesrum.

Inbjudan till samrådsmötet kungjordes genom annonsering i tidningarna Barometern & Östra Småland den 21 februari samt Kalmarposten den 27 februari.

Underlag för ansökan om vattenskyddsområde och föreskrifter presenterades av Kalmar Vatten och konsulten WSP, moderator var Jörgen Ljungholm, chef för avdelning vatten.

VD Thomas Bergfeldt hälsade alla välkomna och berättade om Kalmar Vattens uppdrag.

- Jörgen Ljungholm förklarade syftet med samråd och gick igenom kvällens program.
- Harald Persson, projektledare och utredare förklarade syfte med vattenskyddsområde.
- Håkan Lagesson, Kalmar Vattens projektledare för detta projekt och utredare gick igenom om beslutsprocessen hur ett vattenskyddsområde fastställs.
- Saskia Eriksson, hydrogeolog på WSP, gick igenom hur de geologiska förutsättningarna ser ut i det föreslagna området och vad de olika skyddszonerna har för syfte.
- Risker för vattenskydd presenterades.
- Susanne Johansson hydrogeolog på WSP, gick igenom beräkningsmodellen för hur vatten kan flöda i området under olika förutsättningar.
- Anteckningar fördes av Jenny Holmgren, kommunikatör på Kalmar Vatten.
- Med på mötet fanns också miljöinspektör Sara Paulsson från SBK, Kalmar kommun, för att svara på frågor.
- Förutom representanter från Kalmar Vatten, WSP och Kalmar kommun deltog 13 personer.

- Som sista punkt när hela materialet presenterats öppnade mötet upp för frågor. Enstaka frågor kunde också ställas under mötets gång i anslutning till de genomgångna punkterna.
- Deltagarna ombads att lämna in ev. synpunkter skriftligt till Kalmar Vatten.
- Bolaget erbjöd också genomgång med enskilda fastighetsägare som hade behov av kompletterade material.

Efter samrådstitidens utgång (2019-04-26) kommer inkomna synpunkter att sammanställas och utvärderas. Utvärderingen kan leda till revideringar av förslaget innan ansökan lämnas till Länsstyrelsen.

Frågor och svar under mötet

Under mötet ställdes många frågor av deltagarna och de rörde bland annat:

- Risker
- Hur modellen för vattenströmningen var framtagen
- Kalmar Vattens ansvar att försörja andra kommuner och hur stora vattenuttag vi kan vänta oss i framtiden.
- Förhållandet mellan vattenskyddsområde och vattendom.
- Vem som får överklaga ett beslut och hur man gör.
- Flera frågor ställdes också om hur de föreslagna föreskrifterna kan komma att påverka verksamhetsutövare och fastighetsägare.
- Några fastighetsägare önskade detaljerade kartor och möjlighet till ytterligare genomgång med Kalmar Vatten.

Önskemål att få presentationen via hemsidan.

Vi lägger den inte på hemsidan utan skickar hem den till den som önskar och anmäler det skriftligen.

Har vi hittat rester av bekämpningsmedel?

Är det bekämpningsmedel från hushåll eller yrkesmässig användning?

Ja, några olika har hittats i brunnsprover. Några av dem hittades flera år efter det att de förbjöds. De är så gamla så det är svårt att säga om de använts yrkesmässigt eller privat.

Har ni hittat diesel?

Nej och det är vi tacksamma för!

Har ni hittat rester från sågen i Vassmolösa?

Ja, under sågen finns rester men vi har inte hittat något i grundvattenprover.

Vem är sakägare i detta fall?

Alla som berörs och alla får lämna synpunkter.

Hur lång tid räknar vi med att det här ska ta?

Det beror främst på arbetsbelastningen på länsstyrelsen. En försiktig gissning är att det kan röra sig om ett år.

Varför är inte länsstyrelsen med idag?

De är inbjudna men vill ha en samlad bild för att kunna bilda sig en uppfattning utifrån hela materialet på en gång.

Vem kan överklaga?

Alla berörda fastighetsägare.

Till WSP:

Under vilka förutsättningar mäts modelleringen?

Modelleringen är beräknad på scenario som uppträder ofta och på förutsättningar som kan uppstå till följd av t ex torra eller klimatförändringar.

Hur tänker ni kring de olika zonerna, vad är en vattendroppe?

Det vi räknar på är hur lång tid det tar för ”en vattendroppe” att rinna mot brunnarna – för att skapa rådrum och stoppa föroreningen i tid. Alltså 100 dygn i den primära zonen och ett år i den sekundära zonen, den tertiära zonen är tillrinningsområdet. Förslag på zonerna utgår också från sårbarhet i geologi och geologiska barriärer. (Modellen har kalibrerats mot verkliga vattenuttag.)

Hur lång tid tar det i en tertiär zon?

Ingen fastställd tid, gränsen motsvarar tillrinningsområdet baserat på körningarna i modellen. Den tertiära zonen finns för att skapa säkerhet i flergenerationsperspektiv.

Tillrinning går väl ändå ifrån Hultebräan.?

Ja, men det har ett eget vattenskyddsområde.

Hur ser det nya området ut jämfört med dagens vattenskyddsområden?

KVAB visade på kartan och sammanfattade vad som motiverade förändringarna i omfattningen.

Gäller restriktionerna även Kalmar Vatten (KVAB)?

Ja, för alla.

Kommer det att bli förbjudet att tvätta fordon?

Ja, det finns restriktioner i förslaget för primär och sekundär zon.

Har ni kunnat påvisa några biltvättsrester?

Nej, det finns inga metoder för att hitta dem med dagens analysmetoder. Vi tillämpar försiktighetsprincipen.

Är tillstånden avgiftsfria?

Det är myndigheten miljökontoret som tar ut avgiften men Kalmar vatten styrelse har informerats om frågan, i slutändan är det ett politiskt beslut.

Tillrinnings och avrinningsområden

Jag vill se brunnsområden. Vatten kan inte rinna ”åt ett visst håll”.

KVAB lämnar inte ut material som visar brunnslägen eller områden. Uttag ur brunnar kan få vatten att byta riktning mot det naturliga.

Hämtas vatten från sandstensskiktet?

Nej, där har vi inga brunnar. Det finns kontakt så visst kan det rinna åt det hållet.

Olika vattenuttag i modelleringen till WSP

Under vilka förutsättningar har modelleringarna gjorts?

Vi har räknat på olika förhållanden i vattenuttag och grundvattennivåer – osäker på svaret...

Uttaget måste påverka infiltration och ledtider?

Ja. Stora uttag med och utan infiltration har modellerats.

Är det ett ”värsta-fall -scenario”?

Ja, det är ett scenario där infiltrationen blir utslagen och ett av alla scenario som ingår i modellen men värsta fall ger inte alltid värst effekt.

Torkan gjorde att skogsägarna inte fick plantera. Hur gör vi om det händer nästa år?

Nuvarande lokala föreskrifter och skyddsbestämmelser gäller tills nya fastställs och enligt de gällande får inte bekämpningsmedel användas i primär zon. Ett alternativ till kemiska bekämpningsmedel är sandblästring för skogsplantor.

Hur går det med vattendomen för området?

Ny vattendom är också på väg

Hur långt är den processen kommen?

Ganska långt att ta fram underlag. Vattendomen berör främst Hockland. I Bottorp finns fler brunnar och inget större uttag väntas.

Känner ni till planer på att Nybroåsen ska försörja ännu fler?

I en tidigare utredning framförs tankar om att Nybroåsen kan försörja 800 000 människor men nu anses det vara lite väl optimistiskt. Vi känner inte till sådana planer.

Vattenskyddsområde i förhållande till det vi säljer till Öland och Torsås?

Det är ett politiskt beslut att kommuner ska hjälpa varandra och se oss som region. Verksamheter på Öland berör ju oss på fastlandet också. Kalmar Vatten utför det uppdraget efter beslut i kommunfullmäktige.

Finns det planer att hjälpa andra kommuner?

Kalmar Vatten har tagit höjd för att hjälpa andra kommuner för en kortare period. Vi kan säga upp avtalen med de andra kommunerna men vi måste klara oss om vi ska kunna försörja oss vid t ex kris. Kalmar vatten utför uppdraget som kommunfullmäktige beslutar.

Är Nybroåsen ett riksintresse?

Riksintresse enligt lagen tolkas så att det gäller anläggningar inte naturformationer som t ex åsar.

Definition av kemiska produkter

Asfalt får inte hanteras i inre zon. Hur ska vi kunna asfaltera en väg?

Vi ser inget hinder att asfaltering ska kunna utföras men det kan finns restriktioner hur det ska gå till för at kunna uppnå fullgott skydd.

Tillståndspliktig verksamhet.

Kommer KVAB att göra en MKB (miljökonsekvensbeskrivning) för vattenskyddsområdet?

Vi är skyldiga att göra det för vattendomen men inte för vattenskyddsområdet.

En synpunkt/fråga framkom att KVAB bör undersöka konsekvenserna för byn Vassmolösa, t.ex. konsekvenser av trafikflöden. Detta kommer att innebära mycket stora konsekvenser för några av verksamheterna. Länsstyrelsen gör en skälighetsbedömning. De beaktar inkomna synpunkter.

Hur kommer det se ut vid nybyggnation av t.ex. ny villa?

Tillståndspliktigt?

Man behöver ändå bygglov och i vattenskyddsområdet blir bygglovet kanske lite mer omfattande.

Har KVAB gjort riskanalys på t.ex. upplag av virke, kan vi ta del av riskanalysen?

Nej det är arbetsmaterial.

KVAB:s entreprenör slarvade och hade ute en Dieseltank under bygge av vattenverk, är det inte samma regler som gäller för er!

Vi svarade att det inte är OK. Samma regler ska gälla för alla. Vi vill att sådant anmäls så att det kan följas upp av tillståndsmyndigheten.

Är det fritt att borra en brunn för husbehov?

Nej man behöver ingen vattendom men enl. föreskriften föreslås restriktioner i primärzonen.

(Fråga för villaägare, bergvärme och hydrovärme.)

Sydkrafts impregnerade stolpar, är det OK att de ligger kvar?

Det är inte bra och det behöver följas upp. Kanske finns en plan att de ska gräva ner ledningarna istället.

Inlösen för skogsavverkning?

Vi följer det som står i miljöbalken, ett ersättningskrav behöver ställas.

Samrådsmötet avslutades och Kalmar Vatten tackade alla som deltagit och bidragit med viktiga frågor.